

Harjun toimipisteen palvelumuotoilu: nuorten osallistaminen

Kooste nuorten osallistamisesta syksyllä 2023
Kuudes Kerros Helsinki 28.9.2023

Osallistamisen tausta ja tarkoitus

Tämä osallistamisen kuvaus on osa selvitystä, jossa tutkittiin Harjun nuorisotalona toimineen tilan mahdollisia tulevia käyttötapoja Helsingin kaupungin Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla v. 2022–2023.

Laajaan kerättyyn käyttäjä- ja organisaatioymmärrykseen pohjautuva ehdotus tilasta luopumisesta esitettiin Kuvan lautakunnalle keväällä 2023. Päätöstä ei syntynyt, vaan osallistamista haluttiin jatkaa alueen nuorten vapaa-ajan tarpeiden selvittämisellä.

Selvityksen ja osallistamisen toteutti Kuudes Kerros Helsinki, joka on analysoinut ja kiteyttännyt kerätyn ymmärryksen sekä kuvannut Harjun ja lähialueiden nuorten osallistamisen, sen toteutustavat ja tulokset syksyllä 2023.

Tiedonkeruu on kohdentunut pääosin 10–17-vuotiaisiin nuoriin. Tulokset on kiteytetty osallistamisesta nousseiden teemojen mukaan.

Osallistamisen toteutus

Kysely alueen kouluille

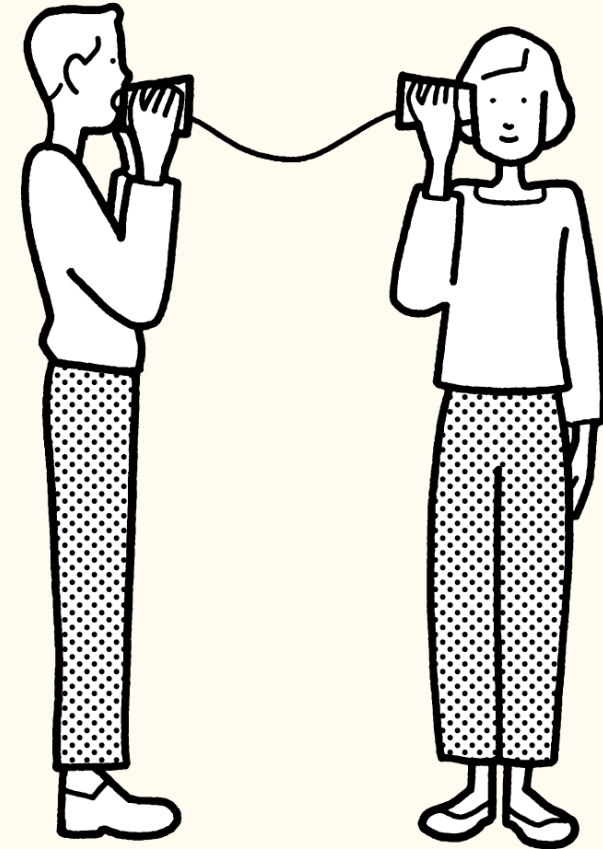
- Tavoite: kerätä tietoa nuorten tarpeista vapaa-ajan viettoon ja palveluihin liittyen
- Kyselyn kesto: 5–10 min
- Vastaajia: 57 oppilasta 7.-9.-luokalta
(71 % Aleksis Kiven yhteiskoulu / 29 % Kalasataman peruskoulu)

Nuoriso-ohjaajien haastattelu

- Tavoite: ymmärtää nuorten tarpeita ja toimintaa läheisen nuorisotalon henkilökunnan näkökulmasta
- Haastattelun kesto: 45 min
- Osallistujia: 2 nuoriso-ohjaajaa

Nuorten ryhmähaastattelu

- Tavoite: syventää tehtyjä havaintoja ja ymmärtää taustoja
- Haastattelun kesto: 60 min
- Osallistujia: 10 oppilasta

Osallistamisen toteutus – Sähköinen kysely

- Osallistamisen ensimmäinen vaihe oli sähköinen kysely, joka jaettiin Kalasataman ja Aleksis Kiven peruskouluille.
- Koulut ohjeistettiin jakamaan kyselyä oppilaille ja tiedottamaan heitä siitä, miten kyselyyn vastataan ja miten vastauksia tullaan hyödyntämään.
- Kyselyssä tutkittiin nuorten vapaa-aikaan liittyviä kokemuksia ja toiveita heille suunnatusta tekemisestä, harrastus- ja oleskelupaikoista, alueellisesta nuorisotyöstä alueella sekä liikkumisesta eri kaupungiosien välillä.

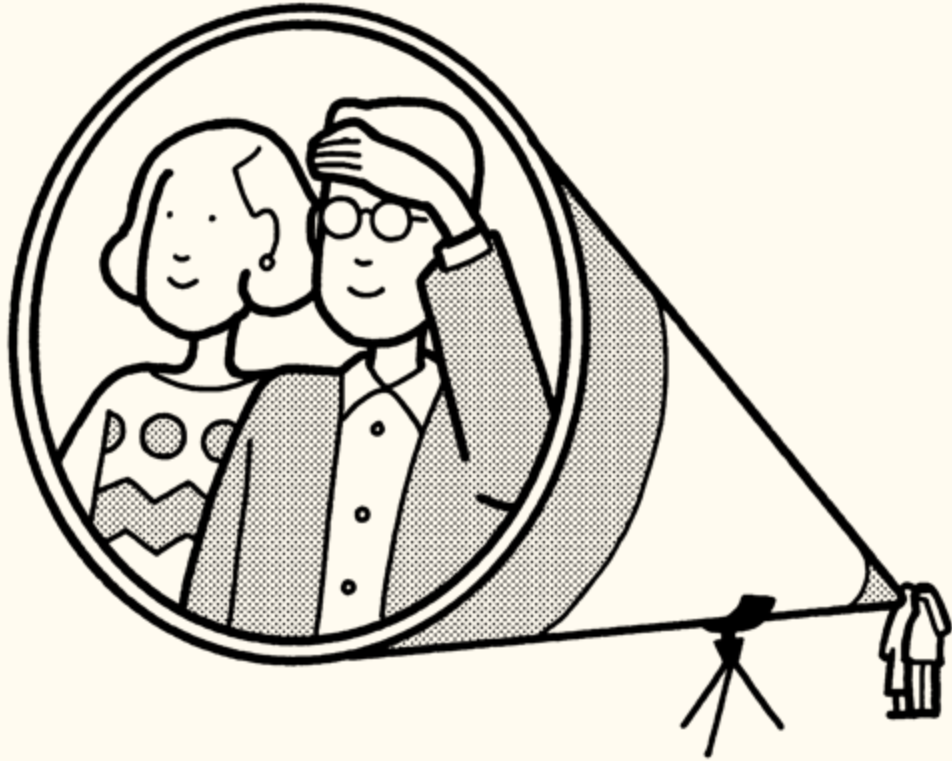
Osallistamisen toteutus – Laadullinen ryhmähaastattelu

- Kyselystä saatua määrällistä ja laadullista tietoa rikastettiin laadullisella ryhmähaastattelulla Aleksis Kiven peruskoululla, johon osallistui 10 oman koulunsa oppilaskunnassa mukana olevaa yläkoululaista.
- Haastattelussa keskusteltiin mm. nuorten vapaa-ajan vietosta, nuorille tärkeistä ja heille suunnatuista paikoista sekä nuorisotoiminnasta Aleksis Kiven koulun lähialueella.
- Haastattelun tavoitteena oli tunnistaa erityisesti nuorilta nousevia toiveita ja kohtaamattomia tarpeita nuorisopalveluiden näkökulmasta.

Osallistamisen toteutus – Laadullinen nuoriso-ohjaajien haastattelu

- Nuorille suunnatun kyselyn ja ryhmähaastattelun jälkeen lähialueen nuorisotyön näkökulmia jatkoselvitettiin laadullisella haastattelulla Arabian nuorisotalon ohjaajien kanssa.
- Haastattelun aiheena oli ohjaajien kokemukset alueen nuorten parissa työskentelystä sekä näkökulmat nuorista nousevien tarpeiden, toiveiden ja palveluiden kehittämisestä

Tulokset

Vapaa-ajan vietosta

- Vapaa-ajan käsite tarkoittaa nuorille koulun ja harrastusten ulkopuolista aikaa, johon ei kuulu velvollisuuksia, kuten harrastuksiin liittyvät kotitehtävät. Vapaa-aika on aikaa, jolloin tekemisestä voidaan päättää itse.
- Mieluisia vapaa-ajanviettotapoja ovat kavereiden tapaaminen ja vapaa "hengailu". Tämä korostui niin kyselyssä kuin haastattelussakin.
- Vapaa-aikaa vietetään niin kaupallisissa, julkisissa tiloissa sekä ulkona, esim. koulun pihalla ja puistoissa.
- Myös eri liikuntamuodot koettiin mielekkääksi vapaa-ajan tekemiseksi. Lisäksi vapaa-ajalla tehdään käsitöitä, harrastetaan musiikkia ja taidetta, käydään tapahtumissa ja retkeillään.

Mieluisin tapa viettää vapaa-aikaa

- ❖ Tekeminen kavereiden kanssa (67 %)
- ❖ Kiinnostus itsenäiseen tekemiseen (65 %)
- ❖ Ilmainen tekeminen (19 %)
- ❖ Ohjattu tekeminen (17 %)
- ❖ Koululla tekeminen (4 %)

Harrastukset (top 5)

- ❖ Liikunta (60 %)
- ❖ Kavereiden kanssa hengailu (56 %)
- ❖ Vakiharrastukset (39 %)
- ❖ Taide (30 %)
- ❖ Musiikki (28 %)

Liikkuminen ja paikat

- Kaikki osallistuneet nuoret liikkuvat laajalla alueella. Lähialueilla ja keskustassa liikutaan päivittäin, toisinaan myös kauempana.
- Kyselyssä vastanneista 77 % oli samaa mieltä seuraavan väittämän kanssa: ”Pääsen helposti liikkumaan alueelta toiselle, jos siellä on minua kiinnostavaa toimintaa”.
- Alueelta toiselle matkustamisen koettiin olevan helppoa, joskin osa (31,5 %) koki kustannusten olevan liian suurina.
- Valtaosa (65 %) kulkee pidemmät matkat mieluiten julkisilla liikennevälineillä, vaikka kävely ja autokyyti olivat myös käytettyjä vaihtoehtoja pidemmällä matkoilla.
- Myös haastatellut nuoret kokivat, että etäisyys ei ole ongelma. Nuoret liikkuvat julkisilla, pyörällä tai kävellen, jos jossain päin kaupunkia on kiinnostavaa tekemistä. Liikkumista rajoittaa lähinnä lippuvyöhykkeet tai käytössä olevan rahan vähyyys.
- Nuoriso-ohjaajien havainnot tukivat nuorten kertomaa, nuorisotaloille voidaan tulla kauempaakin.
- Nuoret viettävät mielellään aikaa ulkona. Sisälle mennään vain jos on huono sää tai muuten pakko. Puistot ovat suosittuja ajanviettopaikkoja, sillä siellä voi hengaila, ”pelleillä” ja touhuta omia juttuja rauhassa.

Nuorisotaloilla käyminen

- Nuorten mielestä parasta nuorisotaloilla on ”*kaverit, mukavat tilat ja ohjaajat, tapahtumat, ruoka ja hyvä ilmapiiri*”.
- Kyselyyn vastanneista nuorista kävi nuorisotaloilla päivittäin, viikoittain tai kuukausittain vain alle 15 %. Noin joka viides (19 %) vastaaja vieraili nuorisotalolla muutaman kerran vuodessa, ja 48 % tätä harvemmin.
- Ryhmähaastatteluun osallistuneista nuorista osa kävi nuorisotaloilla lähinnä tapahtumissa tai hengaamassa kavereiden kanssa.
- Vierailuista nuorisotaloista saivat mainintoja Pasilan, Arabian ja Oodin nuorisotilat sekä Tiivistämö (yhteensä alle 10 mainintaa).
- Nuoriso-ohjaajien haastattelussa nousi esiin poikien suuri osuus kävijöistä. Poikia vetäviksi tekijöiksi mainittiin miespuoliset ohjaajat, sekä hyvät peli- ja urheilufasiliteetit, joita on usein tarjolla nuorisotaloilla. Tyttöjä haluttiin puhutella nykyistä enemmän ja heille oltiin kehittämässä lisää ”omaa” toimintaa.
- Nuoriso-ohjaajat kertoivat käyntien olevan vahvasti sidoksissa säähän ja vuodenaikaan. Nuoret hakeutuvat sisätiloihin enemmän silloin, kun ulkoilu ei sään puolesta ole mukavaa tai mahdollista.

Turvallisuus

”Vanhemmat ei usko että täällä on yhtään turvallisia paikkoja”

”Turvallista, paitsi jos on keskellä yötä sörnäisissä”

- Ryhmähaastatteluun osallistuneet nuoret kokivat Kallion ja lähialueet pääosin turvallisina ympäristöinä viettää aikaa. Haastateltavat kokivat tietävänsä, mihin aikaan vuorokaudesta liikkuminen voi olla turvattomampaa, ja osaavat välttää näitä aikoja. Sen sijaan moni nuori kertoi, että hänen vanhempansa pitävät aluetta paljon turvattomampana kuin nuori itse.
- Haastatellut nuoret tunnistivat myös aikuisten läsnäolon turvallisuuden tunnetta lisääväksi tekijäksi. Aikuisten ollessa paikalla *”tilanteet ei eskaloitu”* niin helposti. Toisaalta nuoret myöskin kaipaavat vapautta aikuisten valvonnasta, sekä seikkailua esimerkiksi itselleen uusiin paikkoihin tutustumalla.
- Nuoriso-ohjaajat nostivat esiin nuorisotalon tai -tilan turvallisuuteen liittyviä näkökulmia: *nuorisotila on erityisen hyvä silloin, kun siinä on keskellä avointa hengailun mahdollistavaa tilaa ja laidoilla pienempiä tiloja, joihin nuoret voivat vetäytyä puuhaamaan omiaan pienemmällä porukalla.*
- Tilan valvottavuus koettiin hyvin tärkeäksi: avoimessa tilassa näkee helposti, mitä tapahtuu ja ohjaajat pysyvät perillä siitä, kuka tulee ja menee. Lisäksi nuorilla on mahdollisuus vetäytyä omaan rauhaansa, mutta niin että ohjaajilla pysyy hallinta siitä, mitä tilassa tapahtuu.
- Erittäin haastavaksi ohjaajat kokivat tilat, joissa sisään pääsee kenenkään näkemättä ja/tai jotka jakautuvat useampaan kerrokseen. Näin esim. monikerroksiset tilat hankaloittavat ohjaajien näkökulmasta nuorten turvallisuudesta huolehtimista.

”Kerran joku pummi sano et haluutteks ilmasta rahaa ja piti housuista oudosti kiinni, en tiä mitä se tarkoitti sillä”

Nuorten vapaa-ajan viettoa koskevat toiveet

- Nuorten unelmien paikka viettää vapaa-aikaa on *rauhallinen ja rento paikka, jossa on mukavia ja turvallisia aikuisia, ja jossa voi olla rauhassa, höntsäillä tai vaikkapa pelata lautapelejä.*
- Haastatellut nuoret kokivat pääosin, että **alueella on riittävästi paikkoja ja toimintaa nuorella.**
- Myöskään kyselyssä ei erityisesti korostunut tarve uuteen nuorille suunnattuun toimintaan tai paikkoihin (35 % toivoi lisää toimintaa, 52% ei osannut sanoa).
- Suurin mainittu syy siihen, miksei haluaisi lisää toimintaa oli se, että **nuorten vapaa-aikaan kuuluu jo paljon harrastuksia ja menoja, eikä ylimääräistä vapaa-aikaa ole.**

- Uusista toiveharrastuksista mainintoja saivat

- tanssi
- jalkapallo
- koodaaminen
- salilla käyminen
- itsepuolustus/ kamppailulajit
- koripallo

”Sellanen paikka jossa ois paljon nuoria ja ruokaa mut ei sellasia työntekijöitä jotka on koko ajan kiinni.”

”Paikka jossa voit rantautua kavereiden kanssa tai itsenäisesti ja et olisi turvallinen olo olla oma itsesi.”

”Ihan mikä vaan joka kiinnostavaa tekemistä ja kivaa porukkaa joka ei ota tosissaan kaikkea.”

Huomioita

- Syksyllä 2023 tehdyssä kyselyssä sekä nuorten ryhmähaastattelussa käytiin läpi nuorten toiveita alueen nuorisotalojen kehittämistä. Vastauksissa korostui erityisesti epätietoisuus nuorisotalojen toiminnasta. Tämän perusteella tärkeämpää kuin tarjonnan parantaminen, olisi nykyisistä palveluista viestiminen tavalla, joka tavoittaa nuoret.
- Haastatteluun osallistuneet nuoret, jotka kävivät nuorisotaloilla, eivät saaneet tietoa toiminnasta yleensä sähköisten kanavien tai somen kautta, vaan lähinnä vanhemmiltaan, koulusta tai kavereiltaan.
- **Parempi viestintä nuorisotiloista ja niiden toiminnasta voisi olla myös vastaus nuorten toiveeseen vapaamuotoisen hengailun mahdollisuuksista.**
- Nuorisotilojen ja koulujen yhteistyö on ollut nuorisohjaajien kokemuksen mukaan hedelmällistä: Arabiassa se on tuonut uusia kävijöitä esim. ns. ”nuta-välituntien” kautta ja yhteistyö koulun kanssa on mahdollistanut nuoren tilanteen ja tarpeen arvioinnin paremmin tiedon kulkiessa ja näkyvyyden kasvaessa myös kouluajan ulkopuolelle. Kiitosta sai myös mahdollisuus yhdistää sisä- ja ulkotilaa.
- **Synergiaetujen vuoksi nuorisotilaa suunnitellessa tulisi aina pohtia, voisiko sitä sijoittaa koulun yhteyteen.**
- Nuoria puhututtaa puhelimella ja somessa olo, ja heillä on halua saada porukkaa mukaan ja tehdä ulkona yhdessä juttuja.
- Myös tämä tulisi huomioida nuorisotiloja suunnitellessa.

Contact:

Katariina Tikkala

Senior Service Designer

Katariina.tikkala@kuudes.com

+358 50 5647697

Kuudes Helsinki

Tehtaankatu 27–29
00150 Helsinki

Kuudes Stockholm

T5 Community AB
Tomtebodagatan 5, BV
113 39 Stockholm